

ROMÂNIA
JUDEȚUL ILFOV
CONSILIUL JUDEȚEAN

Str. Gheorghe Manu nr. 18, sector 1, București
Tel.: 021.212.5693 Fax: 021.212.5699 e-mail: cjilfov@cjilfov.ro web: www.cjilfov.ro

DIRECȚIA ABSORBȚIE FONDURI INTERNE ȘI INTERNAȚIONALE

Nr. 947 din 16.11. 2017

Către:

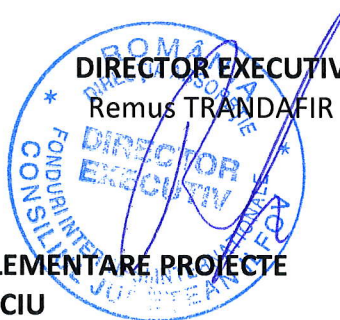
PRIMĂRIA COMUNEI NUCI

Ref.: Proiect: Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului cultural din Ansamblul de monumente istorice al Mănăstirii Balamuci, județul Ilfov

Prin prezenta vă transmitem atașat **Comunicatul de presă** privind intenția de implementare a proiectului cu titlul "**Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului cultural din Ansamblul de monumente istorice al Mănăstirii Balamuci, județul Ilfov**", ce va fi depus în vederea finanțării prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 5 - "Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural", Prioritatea de investiții 5.1 - "Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural".

Pentru respectarea instrucțiunilor privind publicitatea proiectului, vă rugăm să afișați comunicatul menționat, împreună cu anexa - **Fișă cadru prezentare proiect**, la avizierul și pe site-ul instituției.

DIRECTOR EXECUTIV
Remus TRANDAFIR

SERVICIUL PREGĂTIRE, IMPLEMENTARE PROIECTE

ȘEF SERVICIU
Gabriela ALDEA

SERVICIUL PROIECTE STRATEGICE

Gabriel DRAGOMIR

COMUNICAT DE PRESĂ

Unitatea Administrativ-Teritorială - Județul Ilfov (Lider de proiect/parteneriat) și **Mănăstirea Sf. Nicolae - Balamuci (Sfântul Nicolae - Sitaru)** (Partener) intenționează să implementeze proiectul cu titlul **"Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului cultural din Ansamblul de monumente istorice al Mănăstirii Balamuci, județul Ilfov"**, ce va fi depus în vederea finanțării prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 5 - "Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural", Prioritatea de investiții 5.1 - "Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural".

Obiectivul general al proiectului constă în valorificarea potențialului turistic și cultural al Ansamblului de monumente istorice al Mănăstirii Balamuci, cod LMI IF-II-a-A-15263, prin conservarea, protejarea, promovarea și restaurarea **Bisericii Sf. Nicolae, cod LMI IF-II-m-A-15263.01**, în vederea creșterii contribuției ansamblului la dezvoltarea regională durabilă.

Obiectivele specifice ale proiectului se transpun în:

- Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului cultural al monumentului istoric al Bisericii Sf. Nicolae, cod LMI IF-II-m-A-15263.01, aparținând Ansamblului de monumente istorice al Mănăstirii Balamuci, în vederea punerii în valoare a patrimoniului cultural sub aspect structural, funcțional și arhitectural, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile și protecției mediului;
- Realizarea unor lucrări de construcții, instalații și dotări aferente investiției conexe investiției de bază de tip info-chișc și grup sanitar pentru persoane cu dizabilități, în vederea introducerii obiectivului de patrimoniu în circuitul turistic județean și regional;
- Asigurarea și reabilitarea utilităților aferente obiectivului turistic de patrimoniu ce îmbunătățesc condițiile de siguranță în exploatare;
- Creșterea importanței turismului cultural la nivel local și regional și a numărului preconizat de vizite cu peste 5% de la 2.979 de vizitatori (anul 2016), la minim 3.130 de vizitatori/an, în perioada de durabilitate, prin implementarea unor activități de informare a turiștilor, marketing și promovare a Ansamblului de monumente istorice al Mănăstirii Balamuci - Biserica Sf. Nicolae;
- Asigurarea măsurilor corespunzătoare pentru informare, publicitate, marketing și promovarea patrimoniului cultural prin digitizarea obiectivului restaurat.

Amplasamentul proiectului: județul Ilfov, com. Nuci, sat Balta Neagră, str. Frasinului, nr. 25.

Ansamblul de monumente istorice al Mănăstirii Balamuci situat pe un teren în suprafață totală de 32.700 mp (măsurată de 33.325 mp), se învecinează la vest, nord, est și sud cu Ocolul Silvic Snagov și are accesibilitate directă prin căi de comunicații județene - DJ101J.

Ansamblul de monumente istorice al Mănăstirii Balamuci este amplasat pe un promontoriu înconjurat de o depresiune adâncă de cca. 3 m, dincolo de care se întinde o pădure.

Inițial, Mănăstirea era constituită doar din Biserica Sf. Nicolae și construcțiile perimetrice ale chiliilor, delimitate de zidul de incintă – incinta istorică. Ulterior, în secolul XX, s-au construit alte clădiri, dincolo de latura nord-estică a incintei istorice, Arhondaricul, Chilii, Paraclisul, anexe gospodărești, ateliere. În incinta istorică, în anii 75-80, s-au desființat vechile clădiri ale chiliilor realizate pe latura nord-vestică, iar pe amplasamentul lor s-au construit clădiri noi: Stăreția și corp Chilii. Tot în anii 80, a fost înălțat pe colțul sudic al incintei istorice Turnul Clopotniță, ce cuprinde la parter, Aghiazmatarul.

Prin proiect vor fi realizate lucrări de intervenții pentru restaurarea și valorificarea monumentului istoric în conformitate cu Avizul Ministerului Culturii (avizul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice), nr. 224/M/2017, înregistrat cu nr. 5162 din data de 25.07.2017, faza de proiectare D.A.L.I.

Detaliile tehnice ale proiectului se regăsesc în "**Fișa cadru prezentare proiect**" disponibilă pentru consultare la avizierul Consiliului Județean Ilfov din strada Gheorghe Manu nr. 18, sector 1 și pe site-ul instituției la adresa www.cjilfov.ro.

Durata de implementare a proiectului este de **36 de luni**, iar valoarea totală a investiției este de **aproximativ 2 milioane de euro**.

Conform Acordului de Parteneriat, **Unitatea Administrativ-Teritorială - Județul Ilfov** va asigura din surse proprii 2% din valoarea totală eligibilă a proiectului, reprezentând cofinanțarea cheltuielilor eligibile, cât și cheltuielile neeligibile aferente proiectului.

FIȘĂ CADRU PREZENTARE PROIECT

I. DATE GENERALE

- titlul proiectului: "Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului cultural din Ansamblul de monumente istorice al Mănăstirii Balamuci, județul Ilfov"
- amplasamentul (județul, localitatea, stradă, numărul): Ilfov, com. Nuci, sat Baltă Neagră, str. Frasinului, nr. 25.
- solicitant: **Unitatea Administrativ-Teritorială - Județul Ilfov (Lider de proiect/ parteneriat) și Mănăstirea Sf. Nicolae - Balamuci (Sfântul Nicolae - Sitaru) (Partener)**, condus și reprezentat de Unitatea Administrativ-Teritorială - Județul Ilfov.

II. TIPUL DE INTERVENȚIE

- tipul lucrărilor ce se vor efectua la construcții reprezentând monumente istorice
- intervenții aferente specialității Arhitectură: ☐ da ☐ nu
- intervenții aferente specialității Structură: ☐ da ☐ nu
- intervenții aferente specialității Instalații: ☐ da ☐ nu
- intervenții asupra componentelor artistice exterioare: ☐ da ☐ nu
- intervenții asupra componentelor artistice interioare: ☐ da ☐ nu
- categoria "B" de importanță a construcțiilor (conform H.G. nr. 766/1997)
- clasa "II" de importanță a construcțiilor (conform Normativului P100/2006)

III. DATE CARACTERISTICE PRIVIND AMPLASAMENTELE ȘI CONSTRUCȚIILE

III.01 CARACTERISTICILE AMPLASAMENTULUI

- încadrare în localitate și zonă: Ansamblul de monumente istorice al Mănăstirii Balamuci se află în com. Nuci, sat baltă Neagră și este amplasat pe un promontoriu înconjurat de o depresiune adâncă de cca. 3 m, dincolo de care se întinde o pădure. Inițial, Mănăstirea era constituită doar din Biserica "Sf. Nicolae" și construcțiile perimetrale ale chiliilor, delimitate de zidul de incintă - incinta istorică. Ulterior, în secolul XX, s-au construit alte clădiri, dincolo de latura nord-estică a incintei istorice, la sud de cimitir Arhondaricul, Chilii, Paraclisul, anexe gospodărești, ateliere, iar în incinta istorică, în anii 75-80, s-au desființat vechile clădiri ale chiliilor realizate pe latura nord-vestică, din paianță, iar pe amplasamentul lor s-au construit clădiri noi: Stăreția, corp Chilii (care cuprinde și sala de mese, iar dincolo de zidul de incintă, alipit de el, bucătăria și alte anexe gospodărești). Tot în anii 80, a fost înălțat pe colțul sudic al incintei istorice Turnul clopotniță, ce cuprinde la parter, Aghiazmatarul.
- descrierea terenului (parcele):
 - suprafață (mp), formă, dimensiuni: total proprietate 32.700 mp (măsurată de 33.325 mp), cu funcțiunea arabil, curți construcții, pădure, livadă, vie;
 - vecinătăți, căi de acces public: Ansamblul de monumente istorice al Mănăstirii Balamuci se învecinează: la vest, la nord, la est și sud - Ocolul Silvic Snagov și are accesibilitate directă prin căi de comunicații județene - DJ101J.
 - particularități topografice: nu este cazul
- condițiile de amplasare și de realizare ale construcțiilor conform:
 - PUG localitatea, aprobat prin HCL nr./..... (după caz PUZ sau PUD), Certificatul de Urbanism nr. 28/29.09.2017, emis de Primăria comunei Nuci;
 - Avizul Ministerului Culturii (avizul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice), nr. 224/M/2017, înregistrat cu nr. 5162 din data de 25.07.2017 faza de proiectare D.A.L.I. aviz favorabil/aviz favorabil cu condiționări.
- restricții de amplasare: nu este cazul
- spații verzi: arbori tăiați: - (buc), arbori menținuți - (buc),
- arbori plantați: - (buc), spații verzi - (mp).
- alte caracteristici specifice: nu este cazul

III.02 CARACTERISTICILE CONSTRUCȚIILOR

Biserica Sf. Nicolae

- funcțiunea: construcție social-culturală - biserică ortodoxă
- dimensiunile: amprentă la sol a monumentului - aprox. 11.9 x 23.9 m, respectiv aprox. 285 mp

- regim de înălțime: parter
- Hmax. cornișă (streașină) = 7.60 m; Hmax. coamă = 10.35 m
- suprafața construită Sc = 267.40 mp;
- suprafața desfășurată Sd = 267.40 mp;
- suprafața utilă totală Șu = 172.55 mp;
- sistem constructiv:
- fundații: de tip tălpi continuee din zidărie de cărămidă cu mortar de văr, având cota de fundare la aproximativ 150 cm față de cota naturală a terenului și la aproximativ 200 cm față de cota de calcare a Bisericii
- acoperiș (șarpantă/terasă): șarpanta din lemn
- învelitoare (material/culoare): din tablă de cupru.
- finisaj exterior (material/culoare): fresca la pereți
- tâmplărie exterior (material/culoare): ferestre - tâmplărie dublă stejar, ușă din stejar masiv sculptat - acces în pronaos

Tipuri de intervenții:

Intervenții aferente specialității Arhitectură

- Se are în vedere remedierea infiltrațiilor provenite din ape meteorice sau ascensionale
- Colectarea apelor meteorice de la Biserică prin intermediul jgheburilor și burlanelor și transmiterea lor la rețeaua de canalizare refăcută (va fi prevăzută degivrarea jgheburilor și burlanelor)
- Realizarea unor trotuare late de 150 cm, etanșe, având pantă către rigolele perimetrare deschise care se vor realiza și vor colecta apele meteorice de pe suprafața trotuarelor
- Refacerea sistemului de aerisire Knappen de la nivelul soclului pe latura nordică, prin desfacerea porilor canalelor de aerisire
- Refacerea sistemului de drenaj, alcătuit din tuburi din PVC-KG pentru drenaj cu 3 rânduri de fante la un unghi de 270 grade și din cămine de vizitare și întreținere prefabricate din polietilenă corugată
- Apele meteorice precum și apele subterane (drenaj) vor fi dirijate la un set de tuneluri de infiltrare a apelor în sol, amplasate în afara incintei istorice, conform planului de situație de la specilitatea instalației sanitare
- Desfacerea reparațiilor cu mortare de ciment și se vor reface cu mortare pe bază de var. Acolo unde tencuielile de ciment sunt puternic aderente se vor integra cromatic
- Refacerea tencuielilor la soclu cu mortare de asanare
- Curățarea paramentului și aplicarea tratamentelor cu consolidanți și hidrofozizanți
- Suprafețele pictate vor fi restaurate conform expertizei privind componentele artistice - pictură
- Curățarea cu țiclingul, geluirea, tiranți lemn 10x10 cm interior și exterior
- Curățarea elementelor de piatră - microsablare, tratamente cu consolidanți și hidrofozizanți
- Refacere trepte acces clopotniță din piatră de talie, similar cu cele de la accesul în pridvor
- Refacerea manșoanelor din tablă perforată cu rol de protecție a canalelor de ventilație din zidăria soclului (pe zona de nord), odată cu refacerea sistemului
- Restaurarea ușilor de acces (desfacere și recompunere a pieselor componente - recondiționarea feroneriei etc.)
- Refacere porțiță din fier forjat la accesul în pridvor, conform documentelor de epocă
- Elementele din piatră (coloanele, portalul de acces și ancadramele ferestrelor), vor fi restaurate conform expertizei tehnice de specialitate pentru componentele artistice - restaurare piatră
- Ignifugarea suprafețelor structurilor din lemn ale șarpantei
- Biocidări la elementele afectate de atac biologic
- Refacerea sistemului de preluare ape pluviale jgheaburi și burlane din tablă de cupru, inclusiv a racordului cu trotuarul (piese de curățare)
- Refacerea învelitorii din tablă de cupru;
- Înlocuirea tâmplăriei metalice a turlor și a ferestrelor de la registrul superior cu o tâmplărie din oțel cu rupere de punte termică și geam termfonoabsorbant
- Reabilitarea grilajelor ferestrelor din fier forjat
- Reabilitarea/înlocuirea tâmplăriei din stejar a ferestrelor
- Finisajele interioare vor fi refăcute datorită degradărilor suferite de-a lungul timpului cât și ca urmare a lucrărilor de reparații.

Astfel se vor reface:

- Pardoseli:
 - dale de piatră cu tipodimensiuni diferite
 - reabilitarea soleei din piatră a altarului și a pietrei de mormânt din pridvor (curățare, tratamente cu consolidanți
 - reabilitarea treptelor din lemn la scara de acces în clopotniță
 - pietriș decorativ, sort 2-4cm, la canalul de aerare
 - treapta masivă din piatră la accesul în scara de acces la turnul clopotniță
- Pereți și bolți:
 - pictură murală se restaurează conform expertizei tehnice de specialitate pentru componente artistice - restaurare pictură
 - coloanele din piatră și ancadramentele ferestrelor, se restaurează conform expertizei tehnice de specialitate pentru componente artistice - restaurare piatră
 - protecția termică a tuturor elementelor din beton introduse pe parcursul timpului (suprabetonările la bolți și cupole, grinzi și centuri din beton etc.)

Intervenții aferente specialității Structură

- Conform Expertizei Tehnice, "nu se recomandă intervenții de consolidare structurală sau de schimbare a conformării"
- Se propune însă, repararea locală a fisurilor sub 3 mm prin injectare cu lichid pe bază de rășini epoxidice

Intervenții aferente specialității Instalații

- Dezafectarea și refacerea instalației interioare de iluminat și prize și a instalației de paratrâznet
- Încălzirea se va realiza într-un sistem centralizat modern cu panouri radiante de pardoseală și centrala proprie cu combustibil solid-lemn și ventilo-convectoare carcasate de pardoseală.
- Apa caldă menajeră pentru lavoarul din biserică se prepară semi-instantaneu într-un boiler pentru încălzit a.c.m. cu rezistență electrică
- Apele meteorice de pe trotuar, precum și apele meteorice provenite de la rigolă perimetrală prin intermediul jgheburilor și burlanelor vor fi preluate în cămine de canalizare prefabricate prevăzute cu capace din fonta de tip rigolă de curgere.

Intervenții aferente componentelor artistice: piatră

Având în vedere analiza situației existente a elementelor litice ale Bisericii Sf. Nicolae, intervențiile de conservare-restaurare vor presupune următoarele tipuri de activități:

- Desprăfuirea
- Preconsolidarea
- Tratamente de biocidare
- Îndepărtarea sarurilor
- Consolidarea materialului litic
- Curățarea suprafețelor pietrei
- Îndepărtarea chiturilor inestetice a mortarelor de ciment
- Îndepărtarea chitului de rost
- Tratarea zonelor unde s-au decopertat chiturile necorespunzătoare
- Injectarea fisurilor și a crăpăturilor
- Rostuirea
- Estomparea diferențelor cromatice
- Protecția pietrei după tratament

Intervenții aferente componentelor artistice: pictură

- I. Intervenții de conservare-restaurare
 - Intervenții la nivelul stratului de culoare
 - Curățarea preliminară a stratului de culoare
 - Îndepărtarea intervențiilor necorespunzătoare
 - Refecerea aderenței și consolidarea stratului de culoare desprins sub diferite forme
 - Curățarea fizico-chimică și mecanică a depunerilor aderențe de praf și fum
 - Sondaje stratigrafice care să pună în evidență stratul original în zona pereților verticali
 - Consolidarea stratului de culoare
 - Îndepărtarea suprapunerilor de ceară și parafină

- Intervenții la nivelul stratului suport
- Îndepărtarea mortarelor de reparație suprapuse stratului pictural
- Chituirea fisurilor și a lacunelor profunde

II. Propuneri de prezentare estetică

- Decaparea mortarelor de reparație provenite de la intervențiile anterioare
- Curățarea marginilor stratului suport din lacune și fisuri
- Tivirea marginilor stratului suport din lacune și fisuri
- Consolidarea prin injectare a stratului suport desprins
- Consolidarea stratului suport friabil
- Chituirea lacunelor și a fisurilor
- Îndepărtarea prin mijloace mecanice a corpurilor străine (cabluri electrice, cuie și agățători)
- Mortarele friabile vor fi consolidate prin aplicarea unor consolidanți (organici ori minerali, de ex. Paraloid B 72, Silo 111 și 112, Nanorestore etc.)

III. Propuneri de intervenție și prezentare estetică

- Tratamente pentru consolidarea suprafeței (desulfatare, consolidarea suportului etc.)
- Tratamente biocide pe zonele ce prezintă atac biologic
- Integrări cromatice prin metoda rittocco, velaetura și tratteggio pe suprafața stratului de culoare și în lacunele chituite
- Tratarea locală a lacunelor nereintegrabile
- Posibile completări locale cu pictură nouă în fresca

Intervenții aferente componentelor artistice: lemn

- Consolidarea prin impregnare a suportului fragilizat de atacul xilofac
 - Îndepărtarea depunerilor de ulei, ceară, clei de oase vechi
 - Extragerea elementelor străine de operă de artă
 - Chituirea lacunelor din suport
 - Completarea zonelor lipsă din suport prin inserturi cu lemn nou
 - Completarea volumetrică a lacunelor suportului cu elemente sculptate
 - Tratament de biocidare a suportului de lemn împotriva atacului xilofac
 - Tintarea/ integrarea completărilor cu lemn nou
 - Aplicare baiț pe întreaga suprafață a structurii lemnoase
 - Izolarea/protejarea suportului de lemn
-
- sistem de încălzire: sistem centralizat cu panouri radiante de pardoseală
 - alte caracteristici specifice: monument istoric de categorie A, înscris în Lista monumentelor istorice cu Cod LMI IF-II-m-A-15263.01